

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

БЕРЕЗЕНЬ

27

ЧЕТВЕР

1958 року

№ 10 (560)

Ціна 20 коп

СЬОГОДНІ В СТОЛИЦІ НАШОЇ БАТЬКІВЩИНИ
МОСКВІ РОЗПОЧАЛА СВОЮ РОБОТУ ПЕРША СЕСІЯ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР П'ЯТОГО СКЛИКАННЯ.
ВЕСЬ РАДЯНСЬКИЙ НАРОД БАЖАЄ ПЛОДОТВОРНОЇ
РОБОТИ СВОЇМ ОБРАНЦЯМ.

ПАРТЗБОРИ ОБГОВОРИЛИ РОБОТУ НСТ

ТЕРМІН ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ НАБЛИЖАЄТЬСЯ

Написання дипломної роботи та захист її — надзвичайно важливий етап процесу навчання в університеті. Працюючи над дипломними роботами, студенти поглиблюють свої загальні теоретичні знання і знання фактичного матеріалу з обраного фаху, набувають уміння самостійно працювати, творчо застосовувати марксистсько-ленінський науковий метод в практичній роботі.

Дипломна робота — це, насамперед, самостійна праця студента, творчий звіт кожного студента перед Батьківщиною за п'ять років навчання в університеті. Тому від дипломантів вимагається, щоб дипломні роботи носили характер самостійного дослідження, писались на матеріалах, зібраних і оброблених самими студентами, ґрунтувались на дослідженнях і експериментах, проведених дипломантами самостійно.

Випускники всіх факультетів пишуть дипломні роботи на актуальні теми. Результати досліджень, викладені в дипломних роботах багатьох студентів фізико-математичного, біологічного, хімічного та інших факультетів, знайдуть в недалекому майбутньому застосування в практиці соціалістичного будівництва. Самостійні наукові результати одержані дипломантом-математиком М. Міракіном, наслідки його роботи незабаром будуть опубліковані. Цікавою є також робота дипломантки фізико-математичного факультету Л. Маслевської, присвячена розрахункам і експериментальним дослідженням прутних стержнів.

Дипломанти історичного факультету, керуючись рішеннями ХХ з'їзду партії та наступних пленумів ЦК КПРС, прагнуть до правильного висвітлення ролі народних мас в історичному процесі на різних етапах історії людського суспільства. Особливо успішно працюють над написанням дипломних робіт ті випускники, які набули навички самостійної роботи в студентських гуртках, навчаючись на молодших курсах. Участь в роботі наукових гуртків допомагає успішно

працювати над дипломними роботами студентам історичного факультету О. Гонтарю, Б. Полодієнку, студентам фізико-математичного факультету В. Білоус, Ю. Зелюковій, Л. Піщанській, Р. Маркель, В. Гарнецькому, В. Чорнявській, Н. Верещаго та іншим.

Кафедри і деканати факультетів у цьому році багато уваги приділяють питанню вчасного закінчення і захисту дипломних робіт випускниками. Ще в кінці минулого року вчена рада філологічного факультету прийняла рішення про обов'язкову здачу дипломних робіт до 15 квітня. Це ж рішення зобов'язує кафедри факультету закінчити захист дипломних робіт до 29 квітня. Рішення вченої ради, з яким були ознайомлені всі випускники філологічного факультету, сприяло тому, що робота над дипломними активно велась уже в першому семестрі цього навчального року, і зараз 29 студентів уже подали свої дослідження на захист, а студенти Сивоконь, Вайсбург та Герасименко — захистили дипломні роботи. Робота студентки Сивоконь на тему: «Роман «Інженери» Шовкопляса» оцінена кафедрою оцінкою «відмінно». З оцінкою «відмінно» захистив дипломну роботу студент-випускник історичного факультету В. Кірін. Завершують написання дипломних робіт випускники історичного факультету П. Ведибіда, І. Сугаков, П. Бондаренко, В. Кучеренко, К. Крапивін.

Поряд зі студентами, які успішно завершують дипломні роботи, є ще й такі, що багато повинні працювати, щоб успішно захистити дипломні роботи, з честю завершити важливий етап навчання в університеті. Слід поспішити з написанням дипломних робіт студентам Кульчицькому (фізико-математичний факультет), Кругличенку (історичний факультет) та іншим.

Перед дипломантами зараз стоїть завдання — прикласти всі сили, щоб вчасно і високоякісно написати і захистити дипломні роботи.

Гаряче схвалюємо

Питання про дальший розвиток колгоспного ладу і реорганізацію машино-тракторних станцій розглядатиме сесія Верховної Ради СРСР. До розгляду на сесії Тези доповіді М. С. Хрущова гаряче обговорили на своїх зборах колгоспники, робітники МТС і радгоспів, колективи підприємств, будов, військових частин і установ. Всі конкретні пропозиції старанно вивчаються і узагальнюються з тим, щоб знайти найдосконаліші і найдодільніші організаційні форми перебудови матеріально-технічного обслуговування колгоспів в інтересах дальшого розвитку колгоспного ладу. З великим інтересом вивчають Тези доповіді М. С. Хрущова на

сесії Верховної Ради СРСР студенти, викладачі та адміністративно-технічний персонал університету. На всіх факультетах, в гуртожитках відбулися політінформації і бесіди на цю тему.

— Намічувана реорганізація МТС означає піднесення керівництва сільським господарством на вищий рівень і є дуже важливою і відповідальною справою, — така загальна думка колективу університету.

Недавно у великому актовому залі відбулися загальні партійні збори, присвячені обговоренню питання про дальший розвиток колгоспного ладу і реорганізацію МТС.

Відбулася цікава зустріч з Героєм Соціалістичної Праці тов. Хомком.

Цікаві партійні збори відбулися нещодавно на історичному факультеті. Багато викладачів і студентів, виступаючи на партзборах, обговорювали роботу наукових гуртків, зробили цінні критичні зауваження, користуючись якими рада НСТ зможе активізувати наукову роботу студентів.

Збори зазначили, що гуртки факультету в цьому році працювали досить активно, готуючись відзначити славне сорокаріччя Великої Жовтневої соціалістичної революції. Активно пройшли дві наукові студентські конференції, на яких зробили доповіді 15 студентів.

Цікавою сторінкою в роботі НСТ є зв'язки з іншими університетами країни — Харківським, Кишинівським, Тбіліським. 17 студентських робіт, поданих на університетський огляд в

1957 році, були відзначені грамотами, 7 робіт студентів нашого факультету підготовлені до опублікування в студентському збірнику.

Але є в науковій роботі студентів історичного факультету й прикрі недоліки. Насамперед, із 182 студентів, що записались в гуртки, активно працюють тільки 55 студентів. Мало студентів-комуністів активно працюють над написанням наукових доповідей. В роботі гуртків ще немає ритмічності, бувають довгі перерви між засіданнями. Не завжди цікаво проводиться робота в гуртках політекономії, капіталізму та історії КПРС. Очевидно, саме цим і треба пояснити те, що в цих гуртках працює мало студентів.

Робота гуртка політекономії, на думку учасників зборів, проводиться невірною. Гурток по суті перетворився

в додаток до семінарів з політекономії, тематика гуртка не виходить за рамки програми. Мало робить рада НСТ в справі організації активного обговорення доповідей на засіданнях гуртків. Члени гуртків і громадськість факультету, як правило, перед засіданнями не знайомляться зі змістом доповідей, які виносяться на засідання гуртків. Цим пояснюється слабка активність при обговоренні доповідей.

Кафедри недостатньо керують роботою гуртків. Члени кафедр, за винятком тов. тов. Ковбасюка, Алексєєва-Попова та деяких інших, рідко бувають на засіданнях гуртків. Не запрошуються студенти — члени гуртків — на засідання кафедр. Недостатньо уваги приділяють науковій роботі комсомольські і профспілкові організації, мало висвітлюється наукова робота студентів у пресі.

Значним недоліком є й те, що на факультеті не працює, як слід, гурток історії атеїзму.

На зборах з цінними зауваженнями виступили студенти Антошенко, Бібаєва, Кульчицький. Вони робили справедливі закиди на адресу партійного бюро факультету за недостатнє керівництво роботою НСТ.

Збори прийняли відповідне рішення, спрямоване на поліпшення роботи НСТ.

В. ВЕРЕЩАГІНА, студентка
IV курсу історичного факультету.

„ЗВИЧАЙНА ІСТОРІЯ“

У нас в другій групі фізиків (I курс) недавно сталася «звичайна історія»: комсомольці Джебеян, Жовнір, Пугач, Леонова та інші самочинно пішли з лекції. Серед втікачів був і комсорг групи Пугач. Ніхто на це не звернув уваги.

В нашій групі студенти часто пропускають лекції або без поважних причин йдуть з лекції. Погано відвідує заняття з фізичної практики комсомолец Дамаскін. Він до кінця лютого не з'являвся на лекції з іноземної мови. А Песковець ще й досі

не знає викладача креслення.

Обурливо поводять себе на лекціях студенти Жовнір і Коренців. Їх не турбує те, що поведінка їхня заважає товаришам нормально вчитись. Комсомольці групи байдуже ставляться до прогульників і порушників дисципліни. Сумні факти, наведені вище, нікого не стурбували, ніхто не обговорив їх на зборах групи, не заєудив навіть у ще вужчому колі друзів — це «звичайна історія».

І. ПОПЛАВСЬКИЙ.

К о ли ми поцікавилися, скільки студентів біологічного факультету мають заборгованість, то виявилось, що їх щось більше десятка. Останній термін складення заборгованостей деканатом був призначений на 22 лютого, але давно вже минули всі строки, а «боржники» й досі залишаються «боржниками».

Може ці студенти випадково не склали сесію? За свідченням їхніх товаришів і деканату виявляється, що ні.

Студентка II курсу Беловодова вдома на факультеті як порушниця трудової дисципліни. А тому й не дивно, що взимку вона не склала фізики, не переклала її і до цього часу. І не тому, що були якісь причини, а знову таки внаслідок неорганізованості, лінощів.

Третьокурсниця Лора Пурей часто посилається на хворобу, але жодної довідки від лікаря не подала. Вона продовжує пропускати лекції, незважаючи на те, що досі має заборгованість з генетики.

Студент цього ж курсу Гефт їздив на цілину, успішно працював, завоював пошану товаришів... але через те, що за матеріальним станом не потребує стипендії, він зволікає з перекладанням ембріології. Хіба ж спра-

ва лише в стипендії, товаришу Гефт? А про вимоги, що ставить сьогоднішній день до радянського студента, ви забули?

Переглядаєш список боржників-

АБО ВЧИСЬ, АБО ЗВІЛЬНИ МІСЦЕ

біологів IV курсу, і прикро стає: адже всі вони комсомольці і майбутні педагоги. Проте Аллі Баштанар, наприклад, не один раз доводилося перекладати екзамен, і вона на це дуже спокійно реагує, зовсім не поспішаючи перекласти дарвінізм. Так само спокійно носять свої «хвости» і чотирикурсники Ніколаєв, Гольштейн, Васильєва. Остання буквально заспала деканат довідками з лікарні. Формально не вірити їй ми не маємо права. Але Васильєва вже не вперше має заборгованість.

Комсомольці і громадськість факультету вправі вимагати від студентки Васильєвої, так само як і від Пурей, довідок нашої університетської амбулаторії.

Неприпустимо затягнули з молодших курсів складання заліків студент-дипломант Юрій Кишко (з англійської мови) та ціла група IV курсу (з порівняльної анатомії).

Члени факультетського КСМ бюро кажуть, що про «боржників» не раз говорили на бюро, сварилися з ними, благали, але нічого не могли зробити. Хочеться відповісти товари-

шам із бюро і академ-секторів Тамілі Цапок: не благаннями і розмовами треба діяти, а ставити питання перед деканом про переведення цих студентів на молодші курси. Треба ставити питання категорично: будь ласка, або вчись, або звільни місце для іншого.

На місце кожного з ледарів, порушників дисципліни, «хвостистів» знайдуться люди, які своїм відповідальним, сумлінним ставленням до навчання цілком виправдають почесне звання радянського студента.

В групах біологічного факультету розпочинаються звітно-виборні комсомольські збори. На них комсомольці повинні поговорити не тільки про організаційну та культмасову роботу, а й про тих, хто не хоче вчитись, хто тільки займає місце в нашому вузі.

З неробством треба боротись рішуче, повсякденно і повсякчасно, починаючи з першого курсу і не перетягуючи ледарів з курсу на курс.

В. ЛЕВЕНЕЦЬ.

ФІЛОЛОГИ— СЛОВ'ЯНСЬКОМУ З'ІЗДОВІ

На самому початку вересня місяця цього року в столиці нашої Вітчизни — Москві відбудеться черговий в'їзд славистів. Це визначна подія в науковому житті не тільки слов'янських народів, а й світової наукової думки. І тому не дивно, що сьогодні зусилля багатьох і багатьох вчених спрямовані на якнайкращу підготовку до з'їзду славистів.

Вчені філологічного факультету нашого університету разом з усіма вченими країни готують гідну зустріч наступному слов'янському з'їздові. Питання підготовки до з'їзду ставилися на засіданнях кафедр та Вченої ради. В роботі республіканського комітету бере активну участь завідувач кафедрою української мови доцент І. Є. Грицютенко. Ряд вчених факультету і, зокрема, доценти М. В. Павлюк та В. В. Мартинов написали по декілька відповідей на запитання Всесоюзного підготовчого комітету.

В ході підготовки до з'їзду славистів значно поширився інтерес вчених-філологів до розробки слов'янської тематики. Потрібно сказати, що Одеський університет в цій справі має досить великі та славні традиції. Праці професора Григоровича та його школи знаходять свою дальшу розробку в наукових дослідженнях наших мовознавців. Вивченню цієї великої славистичної спадщини присвятили свої цікаві, глибоко наукові розвідки завідувач кафедри російської мови доцент Н. І. Букатевиц, а також доценти Г. М. Мижевська та М. В. Павлюк. Їх роботи дістали схвальні відгуки та позитивні рецензії.

До Всесвітнього з'їзду славистів вчені нашого факультету підготували тематичний збірник: «Питання слов'янознавства». Цей збірник складається із 18 мовознавчих та літера-

турознавчих наукових праць. В них піднімається низка досі не досліджених в нашій науці проблем.

Досить глибокими та науково обґрунтованими є літературознавчі статті доцентів П. І. Збандуто — «О. М. Горький та радянсько-чеські літературні зв'язки», Б. О. Шайкевича про повість Еліна Пеліна «Гераски», а також праці доцентів О. В. Флоровської, О. П. Ковальчук.

Славистичному мовознавству, крім праць доцентів Н. І. Букатевиц, Г. М. Мижевської та М. В. Павлюка, присвячені наукові дослідження доцентів С. А. Савицької, В. В. Мартинова, І. Є. Грицютенка та ряду інших вчених.

Колектив вчених філологічного факультету піднімає питання про надання йому воєьми відряджень на Всесоюзний з'їзд славистів. Ми прагнемо, щоб наші завідувачі кафедр, а також вчені, що займаються питаннями слов'янської філології, взяли участь в роботі з'їзду, в його пленарних і секційних засіданнях. Ми також плануємо, щоб наші товариші вручили з'їздові подарунки — свої наукові праці. Це, перш за все, велика монографічна робота доцента Н. І. Букатевиц: «Предлоги и предложные сочетания», колективна праця кафедр української та російської мов «Нарис порівняльної граматики східнослов'янських мов», наукова біографія Т. Г. Шевченка, написана членами кафедри української літератури, слов'янський збірник та ряд інших праць.

Після Всесоюзного з'їзду славистів наші вчені виступлять перед студентами та викладачами, зроблять ряд повідомлень для широкої громадськості.

Доцент І. ДУЗЬ,
декан філологічного факультету.

Профспілковий організатор чи збирач внесків?

— Товариші! Внески здавайте!
— Друзі, купуйте лотарейні квитки!

— Є квитки по 3 крб. на вечір танців, Беріть! — лунає знайомий голос профорга, що молить давати гроші.

Так виходить, що слово «профорг», «профспілки» у нас стали асоціювати з грішми. Коли профорг просить уваги у аудиторії, щоб зробити якусь об'яву, то можна гарантувати, що моє піде про гроші.

Перед комсомольською і профспі-

ПОТРІБНІ ІНІЦІАТИВА І БАЖАННЯ.

— Хто у вас профорг?
— Здається, Лора Іванова.
— А членські внески ви платите?
— Ні, де там. Ми не бачимо ні профорга, ні квитків.

І пригадується, як в першому семестрі Лора до останнього дня тянула із звітньо-виборними зборами, не раз давала членське слово виправити становище із членськими внесками, але минали дні, минали строки, а справа залишалась на місці.

Ясно було, що Лора з своїми обов'язками не справлялася. То чому ж так легковажно підійшов В курс російського відділу до виборів нового профорга і обрав... знову ж таки Л. Іванову?

На курсі є комсомольці-активісти, комуністи, але всі чомусь спокійно спостерігають її цілковиту бездіяль-

ковою організаціями стоять спільні завдання, тому їхня робота повинна узгоджуватись між собою. Чому, наприклад, в питанні про призначення стипендій профорг залишаються в стороні?

До цього часу питання про місце профорга в колективі вирішене погано. Час звернути серйозну увагу на цей факт.

Л. МАЛІВАНОВА,
студентка ІІ курсу
геолого-географічного
факультету.

ність і не вважають за потрібне щось змінювати.

* * *
— Де б дістати квитки на вечір?
— У культорга курсу.
— Та я ж культорг!
— ?!

Справа в тому, що культорг V курсу українського відділу Алла Солонар зовсім відірвана від культурно-масового життя і не знає, що і коли проводиться на факультеті, в університеті. Нещодавно філологів колективно ходили в оперний театр на «Катерину», але в цьому немає ніякої заслуги з боку Алли.

Культсектор! Сектор з невичерпним полем для діяльності. Потрібні тільки ініціатива, бажання та організація. Та тільки до цього не прагне А. Солонар.

В. КОДИМСЬКИЙ.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

НАРИС

(Закінчення. Початок див. в №№ 4, 5, 6, 9)

Незабаром депутація в складі А хіба з викладачів університету трьох чи чотирьох чоловік входила в кабінет Івана Михайловича Дузя.

Члени депутації коротко виклали мету своєї місії:

— Ми хочемо, щоб ви дозволили Федорчук і Керей перекласти екзамени з вступу до літературознавства.

— Вони будуть перекладати.

— Коли?

— Після сесії.

— Іване Михайловичу...

— Ні. Хай це буде для них уроком. А потім скажіть на милість, як це люди, що нічого не знали, за два дні зуміють підготуватися?

Так нічого і не добилося депутація. Стипендія Федорчук і Керей на наших очах попливла у «замряну даль голубу».

Звичайно, шкода товаришів. Важко доведеться їм...

Але думки більше займає інше питання. Федорчук і Керей... Люди старанні, завжди пишуть конспекти, опрацьовують допоміжну літературу, весь час пропадають по кабінетах, бібліотеках. Чому ж вони не склали екзамену? Чому?

У викладача був поганий настрій?

Ні. Григорій Андрійович у всіх приймав однаково.

Так що ж тоді?

Напрошується дуже невеселий висновок: товариші не вміють мислити самостійно, не вміють працювати. Як вони попали в університет?

Вони з виробництва. Пройшли поза конкурсом...

Безперечно, це дуже правильно: приймати у вузи людей, що мають життєвий і виробничий досвід. Законно, що до виробничиків ставляться пом'якшені вимоги. Але слідкувати за тим, щоб до університету не потрапляли люди сірі, люди з посередніми здібностями, все-таки треба.

Співбесіди, які провадяться в університеті, якраз і мають таке завдання. Але від хорошого наміру до його перетворення в життя — велика відстань. Співбесіду проходять наполовину формально. Та й інакше не може бути. Адже перед членами приймальної комісії проходить щонайменше тисяча людей, і не так легко не помилитися при відборі.

Але немає безвихідних становищ. Є вихід і в даному випадку. Чому б замість 50 чоловік на факультет та не взяти 60? Після першої ж сесії зайвих 10 чоловік можна відрухавати.

На наш курс Зоя Сауляк була прийнята умовно. Першу сесію вона склала на «відмінно». Справа не лише в тому, що у неї всі п'ятірки. Можна мати всі «5» і бути обмеженим, безкрилим. Зоя виявилася самостійною, допитливою людиною, а не просто апаратом, який механічно фіксує все необхідне для екзамену (а після екзамену забуває про все). А якби Зою не зарахували умовно? Формально ще провадяться у нас приймальні екзамени. За три години повинен бути написаний твір, за годину диктант.

В минулому році в «Комсомольській правді» виступав один з викладачів Московського державного університету і обурювався цим порядком.

Ну, справді, який можна написати твір за 3 години? Лише наївний шкільний твір, в якому і Онегін — «продукт епохи», і Рахметов — «продукт епохи».

Категорично забороняється брати з собою будь-які книги на екзамен.

знайдеться хоч один, що почне писати, не обклавшись спершу книгами, газетами, журналами? Чому не дозволити абітурієнтам принести з собою Белінського, Добролюбова, Писарева, вірші Шевченка, Франка, Рильського? Спишуть? Розбавлять цитатами — і все? І добре. За такі твори з спокійною совістю можна поставити двійку.

Треба дати можливість вступаючим на філологічний факультет писати твір не три, а шість або й більше годин, але щоб це був дійсно твір, а не списані завченими фразами три листки паперу. А при зарахуванні абітурієнтів на факультет треба звертати найбільшу увагу саме на оцінку з твору.

Ми вчимося на першому курсі, але все частіше і частіше виникають у нашому колективі (колективу ще, правда, немає, є групи, групки, одиниці) суперечки про нашу майбутню роботу, все частіше і частіше звертаємо ми

ПОГЛЯД В МАЙБУТНЕ

Одже вчителі...

Гаразд, хай буде так. Хай вчителі більшість студентів першого курсу мріє стати вчителями. Студенти дуже високої думки про працю педагога. Аза Солончук, наприклад, так майстерно, з такою широчірною вірою у свою правоту доводила одному з майбутніх інженерів, що немає нічого благороднішого, святішого, ніж звання вчителя, що той врешті погодився з нею і визнав професію викладача вищою за свою.

Але нас турбує інше. Все впертіше поширюються розмови про те, що викладачам-філологам не знаходиться місця.

Чутки ці, звичайно, перебільшені, але доля правди в них є. Суджу про це по своєму району. Філологами школи укомплектовані повністю. Але, боже мій, що за філологи тут трапляються?! Як ще викладають вони літературу і мову?! Як самі розуміються в художніх творах?! Хочуть чи не хочуть вони цього, але вони ганьблять звання філолога, мимоволі сприяють виховуванню в учнів зневажливого ставлення до літератури. Вони й самі чудово розуміють хиткість свого становища і намагаються будь-що одержати диплом. Саме

ПОРА ГОТУВАТИ СПОРТИВНИЙ ТАБІР

Декілька сотень студентів університету та інших вузів добре відпочили минулого літа в нашому спортивному таборі. Тепер вже ніхто не сумнівається, що такий табір — дуже корисна справа. Про популярність спортивно-оздоровчого табору можна судити хоча б з того, що в ряді вузів міста за прикладом нашого табору в цьому році відкриваються свої спортивні табори. Їх створюють медичний, політехнічний, сільськогосподарський та інші інститути.

Отож, щоб нам надалі залишитись прикладом у цій справі, треба вже зараз почати підготовку табору до роботи, тому що в цьому році вимоги до нього будуть підвищені. Насамперед, потрібно усунути недоліки в господарському обладнанні табору.

Для кращого обслуговування відпо-

Борис ДЕРЕВ'ЯНКО

диплом, а не знання. І вони його отримують.

Чув я, як один з викладачів, прочитавши курс лекцій на шостому курсі філологічного факультету заочного відділу, сказав про студентів цього курсу:

— От зараз їх можна приймати на перший або другий курс стаціонару.

Невимовне ставлення до заочників — біда. Плодяться і милостиво благословляються заочним відділом філологів-невігласи (хоч, звичайно, не всі заочники відносяться до них).

Чому б університетові не запропонувати Облвно провести перевірку підготовки вчителів по школах? Певен, що після такої перевірки виявилася б неприваблива картина.

Однак філологічний факультет може випускати не лише учителів, а й працівників редакцій. Кажуть, що «не треба цього зілля». Це невірно. В області, де газети на 60% укомплектовані людьми з середньою освітою, потрібні висококваліфіковані газетарі.

Студенти-філологи часто попадають в редакції, але це відбувається контрабандним шляхом, випадково. А хіба не можна організувати читання спецкурсу з газетної справи? Можна! Треба лише, щоб за цю справу взялися, щоб частина студентів і практику проходила в газеті, і призначення на редакційну роботу щоб були.

Непогано було б подумати над тим, щоб студенти університету мали це яку-небудь професію. З технічних вузів студенти виходять не лише інженерами, але й токарями, слюсарями, водіями автомашин, теслярами. Одні педагоги вміють лише читати лекції і більш нічого. У школах зараз впроваджується політехнізація. Буде дуже прикро, коли класний керівник не знатиме того, що знають учні, не вмітиме робити того, що вміють робити вони.

* * *

Зараз весна. Розпукуються бруньки, з'являються перші ніжні листочки. Що не день вони мужніють, ростуть. Оживають молоді сади. І там, де за ними слідкують, дбайливо, з серцем, там сади з часом будуть на втіху вихователям могутнім плодоносним віттям.

чиначих потрібні добре обладнані медичний кабінет та радіовуз. Госпчастина повинна виконати ряд робіт — заасфальтувати підлогу в ідальні душо.

Студенти повинні взяти на себе сграву озеленення табору. Вже посаджено 200 дерев, але цього замало. Значно прикрасили б спортивний табір клумби з квітами.

Мало зробив для підготовки спортивного табору до роботи в минулому році комітет комсомолу. В цьому році він повинен організувати роботу комсомольців по впорядкуванню баскетбольного майданчика, тенісного та гімнастичного містечок.

На початку травня спортивно-оздоровчий табір повинен приступити до роботи.

В. КРАВЧЕНКО.

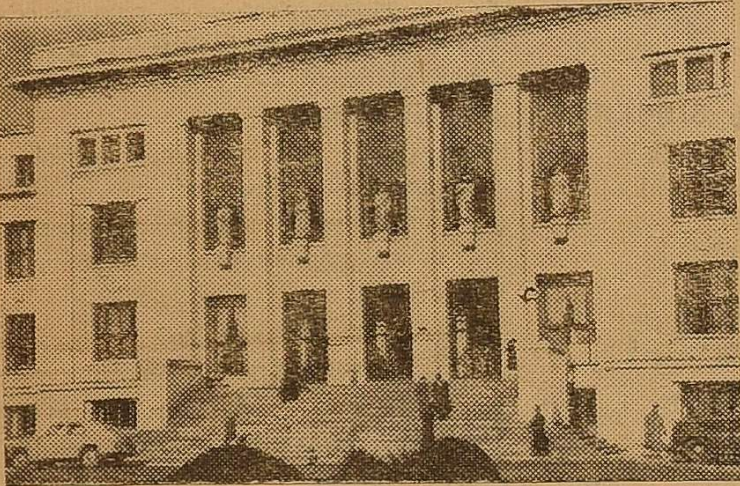
ВИЩА ОСВІТА В РУМУНІЇ

В січні місяці Міністерство вищої освіти СРСР направило делегацію з візитом-відповіддю в Румунську народну республіку. Крім візиту дружби, в завдання делегації, членом якої був і я, входило ознайомлення з румунською вищою школою, науково-дослідними і культурними установами, а також встановлення контактів з вузами Румунської народної республіки.

Румунія має багатостраждальну історію, в яку вписані славні сторінки героїчної революційної боротьби робітничого класу і селянства. Орієнтація Румунії протягом довгих років виключно на західні держави наклала глибокий відбиток на науку, культуру, освіту та інші сторони життя і побуту румунського народу. Але за 13 років існування Румунської народної республіки багато зроблено в країні в галузі культурної революції. І зараз розвивається національна культура, ліквідована неписьменність. Здійснено загальне обов'язкове навчання. Широкого розвитку набула вища освіта. Свідченням цього може служити число факультетів вищих навчальних закладів, яке виросло більше ніж в 3 рази в порівнянні з 1946 роком. Відкрито ряд нових вузів. Всього вузів зараз в Румунії біля 50, в них навчається 60 тисяч студентів.

Університетів в Румунії 4. Уні-

верситетів та інші вищі навчальні заклади в основу своєї роботи поклали навчальні плани і програми радянської вищої школи. На протязі останніх років тут докорінно перебудували свою роботу у відповідності з навчальними планами і програмами радянської вищої школи. Це один з характерних елементів всіх університетів і інститутів.

На фото: університет ім. Пархона, м. Бухарест.

На фото: Яеський університет, лабораторія фізіології рослин.

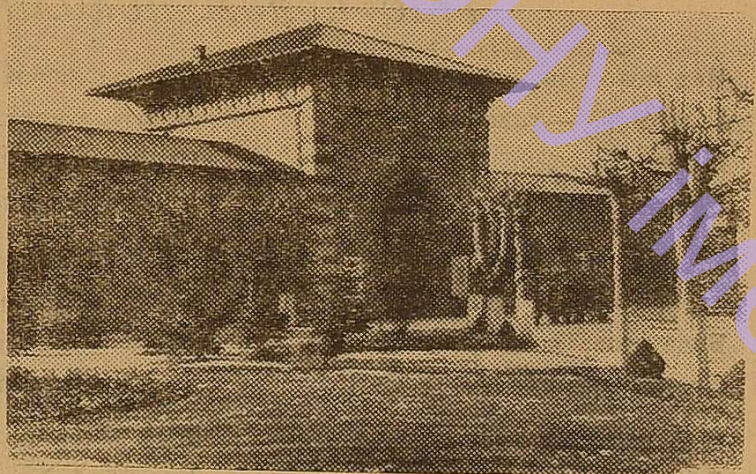
ри ведуть наукову роботу, яка планується так же, як і у нас. Є багато комплексних тем, які виконуються окремими кафедрами або цілими факультетами.

Є кафедри суспільних наук: історичного, діалектичного матеріалізму, кафедра наукового соціалізму, яка відповідає нашим кафедрам історії партії та політичної економії. Досвід

менше студентів і кафедр. Між обома університетами — братерська тісна співдружність. Часто влаштовуються спільні засідання кафедр, навіть студенти живуть в одних і тих же гуртожитках. Викладання ведеть-

ся угорською мовою. Яеський університет ім. Куза — найближчий наш сусід. Університет заснований в 1860 році, тобто на 5 років раніше нашого. Факультети такі ж, як і в Клузьському. Є ще і географічний. Студентів небагато — 2200. Є заочний відділ. Університет має прекрасні музеї; бібліотеку (окрема будівля, просто палац), читальний зал. Для всіх університетів характерне те, що в них є факультетські бібліотеки.

В Яеському університеті нам багато розповідали про математичний

На фото: музей «Дофтана» (колишня тюрма для політичних в'язнів).

семинар. Говорять, що в бібліотеці математичного факультету можна знайти все, що є цінного в світовій літературі з математики.

Про виховну роботу серед студентів. У вузах в минулому році за рішенням Румунської Робітничої партії була створена студентська асоціація. Її завдання виховного характеру — підвищувати політичний рівень студентів, займатися фізкультурною роботою. Асоціація бере участь в розподілі стипендій, працює під керівництвом комсомольських і партійних організацій. Студентські асоціації працюють в будинках культури, якими керує Міністерство культури і Студентська асоціація. Тут читаються лекції, працюють художні колективи, різні наукові гуртки. Приміщення прекрасне. Плани складаються на місяць. Читають лекції професори. Безплатно виступають артисти. За вказівкою Міністерства культури і освіти для студентів пишуться спеціальні п'єси, присвячені студентському життю. У нас цим мало займаються.

Молодь цікавилась, як ми привчаємо студентів до самостійної роботи. Ми розповіли їм про наші заходи.

В університетах видаються студентські праці, працюють студентські гуртки. Проте НСТ працюють слабо,

у них немає ще досвіду.

Використовують в університетах радянські підручники. Відомі роботи наших професорів. Підручник проф. Воробйова перекладений на румунську мову.

Велику увагу тут приділяють забезпеченню студентів гуртожитками. Приблизно 60% студентів одержують стипендію. Розмір стипендії 310—320 лей. Це приблизно стільки ж наших карбованців.

Більше 60—70% студентів — діти робітників, селян, інтелігенції. Як і у нас, в університети приймають переважно осіб з виробничим стажем.

Хочу коротко розповісти про Бухарестський сільськогосподарський інститут, ректором якого є професор Земфіреску. Існує інститут більше ста років. Інститут дуже хороший, має прекрасне приміщення. Звертає на себе увагу те, що на кожній кафедрі дуже і дуже багато ілюстративного матеріалу, до того ж все це зроблено надзвичайно добротно. Інститут видає багато літографованих курсів лекцій, тут проводяться ряд цінних наукових досліджень. Зокрема, ректор інституту зацікавив мене своєю змістовною роботою. У нас ці роботи проводяться, але не в такому плані. Професор Земфіреску — рослинознавець. Він написав дуже цікавий підручник про рослинність Румунії. Професор проводить дуже цікаві дослідження з йодом, пшеницею, кукурудзою, створюючи збагачене йодом живильне середовище. Годування птиці і тварин зерном, одержаним від рослин, збагачених йодом, дає різкий ефект. Підвищується яйценоскість курей, значно збільшується плодючість рогатої худоби.

Гордістю інституту є прекрасні теплиці, оранжерей. Ми не бачили таких в жодному з університетів. Є й прекрасна кінолабораторія. Вона створює багато навчальних кольорових фільмів. Щоб не бути голослівними, вони показали нам своє виробництво. Ми продивилися такі фільми, як «Дельта Дунаю», «Розведення форелі». Дуже хороша справа! Така хороша, що хочеться,

швидше інформувати румунську наукову громадськість про наукові досягнення в СРСР.

До 1945 р. російська і радянська культура і ідеологія не проникли в Румунію. Вони були відгороджені від СРСР китайською стіною. Орієнтація була виключно на захід. Початком культурної революції в Румунії вважають 1948 р. З цього року в основу світогляду тут було покладено діалектичний матеріалізм. Російську мову народ зовсім не знав. І щоб познайомити його з радянською наукою і культурою, потрібно було організувати, кваліфіковано організувати, переклад з російської мови на румунську. І інститут виконує це благородне завдання.

Інститут видає журнали з різних галузей знань — в повному перекладі тут виходять наші журнали «Комуніст», «Вопросы философии», «Государство и право», а також різні інформаційні видання з різноманітних проблем. Інститут займається вивченням радянсько-румунських відносин, проводить конференції з читачами. Цей своєрідний інститут по суті відповідає нашому інституту інформації.

У вищих учбових закладах ми залишали подарунки. Нам також були зроблені подарунки. Кожний з університетів надіслав для нашого університету свої праці, які будуть передані в бібліотеку. В усіх університетах висловлювали незадоволення з приводу того, що на протязі 10-ти років між Одеським, Кишинівським і їхніми університетами немає ніякого зв'язку. Безумовно, що такі зв'язки необхідні, і початок їм вже покладений.

С. І. ЛЕБЕДЕВ, академік Української Академії сільськогосподарських наук.

швидше інформувати румунську наукову громадськість про наукові досягнення в СРСР.

До 1945 р. російська і радянська культура і ідеологія не проникли в Румунію. Вони були відгороджені від СРСР китайською стіною. Орієнтація була виключно на захід. Початком культурної революції в Румунії вважають 1948 р. З цього року в основу світогляду тут було покладено діалектичний матеріалізм. Російську мову народ зовсім не знав. І щоб познайомити його з радянською наукою і культурою, потрібно було організувати, кваліфіковано організувати, переклад з російської мови на румунську. І інститут виконує це благородне завдання.

Інститут видає журнали з різних галузей знань — в повному перекладі тут виходять наші журнали «Комуніст», «Вопросы философии», «Государство и право», а також різні інформаційні видання з різноманітних проблем. Інститут займається вивченням радянсько-румунських відносин, проводить конференції з читачами. Цей своєрідний інститут по суті відповідає нашому інституту інформації.

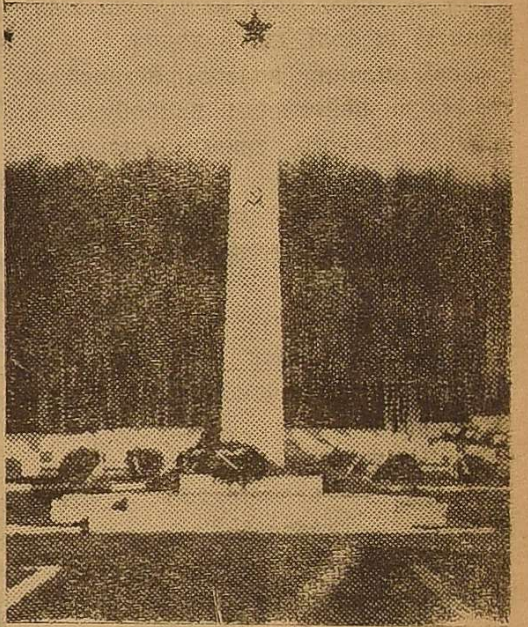
На фото: театр народної творчості, м. Бухарест.

щоб вона пошвидше була запроваджена і у нас.

Педагогічний інститут ім. Горького в Бухаресті. Після 1944 р. тут серйозно зайнялися підготовкою викладачів, що знають російську мову. З цією метою був організований румунсько-російський інститут. В 1948 році він був переіменований в інститут ім. Горького. В 1949 р. в інституті було 49 студентів. Зараз їх

1600. Половина вчиться на заочному відділі. Програма з російської мови і літератури співпадає з нашою. Починаючи з 1950 р. до інституту приїжджає багато спеціалістів з Радянського Союзу для надання допомоги. Зараз інститут випустив 1100 спеціалістів з російської мови і літератури. Виробничу практику студенти прагнуть проходити у нас. Мене просили розповісти, як ми організовуємо педагогічну практику. Я розповів. В інституті висловлювали побажання підтримувати зв'язок з кафедрами російської мови і літератури нашого університету.

Науково-дослідний Румунсько-Радянський інститут Румунської Академії наук організований 10 років тому. Основне завдання цього інституту —

На фото: обеліск радянським воїнам, що загинули в боях за визволення Румунії.

швидше інформувати румунську наукову громадськість про наукові досягнення в СРСР.

До 1945 р. російська і радянська культура і ідеологія не проникли в Румунію. Вони були відгороджені від СРСР китайською стіною. Орієнтація була виключно на захід. Початком культурної революції в Румунії вважають 1948 р. З цього року в основу світогляду тут було покладено діалектичний матеріалізм. Російську мову народ зовсім не знав. І щоб познайомити його з радянською наукою і культурою, потрібно було організувати, кваліфіковано організувати, переклад з російської мови на румунську. І інститут виконує це благородне завдання.

Інститут видає журнали з різних галузей знань — в повному перекладі тут виходять наші журнали «Комуніст», «Вопросы философии», «Государство и право», а також різні інформаційні видання з різноманітних проблем. Інститут займається вивченням радянсько-румунських відносин, проводить конференції з читачами. Цей своєрідний інститут по суті відповідає нашому інституту інформації.

У вищих учбових закладах ми залишали подарунки. Нам також були зроблені подарунки. Кожний з університетів надіслав для нашого університету свої праці, які будуть передані в бібліотеку. В усіх університетах висловлювали незадоволення з приводу того, що на протязі 10-ти років між Одеським, Кишинівським і їхніми університетами немає ніякого зв'язку. Безумовно, що такі зв'язки необхідні, і початок їм вже покладений.

С. І. ЛЕБЕДЕВ, академік Української Академії сільськогосподарських наук.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

Ганна Семенівна лежала в лікарні. Під старість серце щось почало здавати.

Вчора їй було особливо погано. І саме вчора, як ніколи, хотілося бути здоровою, хотілося бути серед людей. В хвилини, коли хворе серце не настільки непокоїло, щоб забути все, окрім нього, вона з винуватою пошмишкою питала у гарненької соромливої сестри Марусі, що сиділа весь час біля неї, питала одне і теж:

— Котра година?

— Дві... три... шість...

Серце не переставало боліти. Час не хотів спинитися. Не міг спинитися.

Годин біля дев'яти полегшало. Ганна Семенівна відкрила очі. Маруся сиділа біля її ліжка і на обличчі у неї був такий жалісливий страждальний вираз, мов би й вона відчувала ті ж болі, що й хвора.

Усвідомлення власної безпорадності було найтяжчим випробуванням для її ніжного, такого сильного і слабого серця.

— Вам легше, правда? — з надією почути ствердну відповідь запитала вона.

— Правда.

Ганна Семенівна витягла свою бліду руку з-під ковдри і стисла її в кулак.

— Я вже геть здорова.

— Да, — недовіжливо протягла Маруся, — здорові...

— Не віриш?

Маруся похитала головою: не вірю.

— Тоді я тобі заспіваю! — сказала Ганна Семенівна.

— Ой! Не треба, — злякано зашепотіла дівчина, оглянувшись на двері. — А то як зайде Іван Семенович, пропали ми.

— А я тихенько. І трішечки-трішечки.

Ганна Семенівна прикрила повіками очі і тихо, трохи сухим, але все ще приємним голосом заспівала:

Полюбила Петруся...

Ця пісенька бідної, вірної і рішучої Наталки чомусь проти Марусіної волі викликала появу такої кількості червоної фарби на її обличчі, що воно незабаром запаліло вогнем.

Ганна Семенівна розсміялася.

— Ну, йди, йди до свого Петруся.

Маруся протестувала. Її ображало те, що Ганна Семенівна не хоче розуміти її, що вона вважає її якимсь легкокованим, безтурботним дівчиною, а не цілком свідомою дорослою людиною. Однак Ганна Семенівна настояла таки на своєму, хоча й вдалася до хитрощів.

— Гаразд. Відправляйся тоді до клубу, — сказала вона. — Там сьогодні передвибірні збори. Послухаєш все, а вранці прийдеши і розповіси.

Марусі довелося виконувати доручення (це ж була громадська справа). Але прибігла вона не вранці, а десь біля 12-ої ночі.

— Ганно Семенівно! — гукнула вона з порогу. — Вас знову висунули кандидатом у депутати Верховної Ради!

Вона підбігла до ліжка.

— Добре, Марусю. Спасибі, дочко.

Маруся швидко нагнулася й поцілувала цю немолоду прекрасну жінку у запромінене глибокими зморшками високе чоло.

Ганна Семенівна на якусь мить притисла до своїх грудей голову Марусі. На руку їй впала важка дівоча коса. Ганна Семенівна стала пестити її пальцями. Закрила очі.

Мальчишка

Сзывал друзей взлохмаченный мальчишка,
Из дома ускользнувший на часок,
И школьная затрепанная книжка
Ложилась вместо штанги на песок.

И старый мяч без устали гоняя,
Они играли, споря и грубя;
А недалеко девочка чужая
Болела, нервно пальцы теребя.

Признали все, что он игрок
хороший —
Он так неподражаемо играл...

Она с восторгом хлопала в ладоши,
Когда он гол красивый забивал.

А он, хотя не подавал и вида,
Смешно смущался и краснел.

Узнал, что девочка зовется Лидой,
И наблюдал за ней исподтишка.

И вот однажды в майский день
зеленый,

Анатолій БОРТНЯК.

КОХАННЯ

І замріяні простори —
Голубого неба шир,
І з дитинства рідне море —
Крапель синій-синій вир, —

І волошки, мов перлини,
І блакитну росу
Я б віддав за дві краплини —
Голубих очей красу.

* * *

Прймає сонце душ весняний,
Цвітуть хвилюються сади.
Давай пройдемося, кохана,
Під плескіт м'якої води.

Оглянемо полів простори,
Де сходить віється пушок,
Послухаєм грімів бадьорих
І срібний переспів пташок.

Струмками-струнами дорога
Дзвенить, приваблює, біжить.
Я знаю, злива не для того,
Щоб жар кохання потушити.

Згадалися інші коси, коси своєї доньки...

Згадка була болючою.

— Йди, доню, додому, — попрохала вона Марусю. — Іди. Ти своє відчергувала. Мені краще. Маруся пішла.

Тихо скрикнули двері. Із-за хмар визирнув повновидий місяць. Світло його впало на обличчя хворої. По ньому, поблискуючи, котилися дві великі сльозини...

* * *

Син сільського багатія Федір Франчук прислав до бідної селянки Ганни Москаленко сватів! То була велика честь. Свати, як могли тільки, підкреслювали це. І батько з матір'ю одразу відчували весь холод куркульської милості. Батько зіщулився, став мов би ще меншим, ще неповітнішим, сіршим, десь і голос у нього пропав, і руки місяця собі не знаходили. А мати посмутишала, випрямилася і сиділа нерухомо, мов нежива.

Коли прийшов час звати дочку,

Юрій ВАРВАРЕЦКИЙ.

Когда все в жизни о любви поет,
Играл он плохо, явно огорченный
Загадочным отсутствием ее.

И что тут сталося —
вся команда дружно,
Как сговорившись, начала

кричать,
Что, мол, влюбленных вовсе
им не нужно,

Что пусть идет к девчонке той
играть....
Хоть слыл он сорванцом и
забиякой,

Но, через силу совладал с собой,
Он в первый раз
Не лез, обидясь, в драку,
А прочь пошел с понурой головой.

Тринадцать лет.. Впервые
в жизнь мальчишки

Явилось то, чего он вряд ли
ждал,

О чем он раньше знал лишь
понаслышке,

О чем еще ни разу не мечтал...
Нет девочки... И сразу стало
пусто, —

Ему сейчас покоя не дает
То первое проснувшееся чувство,
Что позже
Он любовью назовет.

Над чолом поколінь

Над чолом поколінь
Буде май — голубинь,
Будуть весні шумить
Буйним квітом у світ;

І у ніч молодик,
Як із правків звук,
Буде сяєво лить
І серця ним палить;

І о північній порі
Будуть слать до зорі
Про кохання пісні
Солов'ї голосні;

ДВАДЦЯТИЛІТТЯ

Двадцять років. У вік такий
Хоч-не-хоч егоїстом станеш —
Цілий день телеграм рядки:

Дядько, тьотя, сестричка, мама,
Але все це не ті, не ті,
І, хоч знаю, що ждуть даремно,
Я усе-таки жду листів,

Я дивлюсь на подвір'я темне.
Рветься пташка в моє вікно —
Впала сонна мабуть зі стріхи.

— Киш, дурна...
Спить поштар давно.
Б'є годинник дванадцять тихо...

Віталій БЕРЕЗИНСЬКИЙ.

Поламала буйна повінь...

На моему на Заріччі
Острівцями тане сніг.
Вийшов час і нашій стрічі

Після сходжених доріг.
Знову радішами повен,
Знову поруч ти.

Поламала буйна повінь
Крижані мости.
І забути вмиг, одразу,

Під весняний перегук
Всі скорботи і образи,
Що гнітили в час розлук.

Знову радішами повен,
Знову поруч ти.
Паламала буйна повінь
Крижані мости.

Володимир ЗІНЧЕНКО.

ЖИТТЯ ЖІНКИ

Маленька повість

важко піднялася, закусила губу і вийшла в сусідню кімнату, що служила водночас і кухнею. Тут пригорнула дочку до грудей і не стрималася: скропила доньчину голову своїми пекучими сльозами.

— Любиш хоч його? — запитала.

— Не знаю...

Мати витерла очі. Зітхнула важко, як вмють зітхати лише матері.

— Ну, ходім.

Через два тижні стала Ганна Москаленко Ганною Франчук, дружиною відомого багатія, господиню.

Старий Франчук не міг простити синові такої «всесвітньої ганьби». Він хотів бачити у себе в домі дочку «гідних» батьків, а не якихось голодранців. Він хотів, щоб невістка принесла йому в господарство не лише гарні очі, а й щось більш вагоме, матеріальне — скрині, наповнені добром, корови.

— Наймичку привів. Наймичкою й

буде! — шипів він зі злості.

Син терпіти не міг батька. Він не міг дідждатися того

В. ТИХИЙ

дня, коли старий зійде з цього світу, а він один лишиться повним господарем. Він і Ганну взяв за дружину не стільки тому, що кохав її, скільки з бажання «насолити» старому.

Спершу заступався Федір за Ганну, не давав старому кривдити її, а потім поїхав до міста, познайомився з якоюсь співачкою і — забув про дружину, про домівку. Місяцями гуляв у місті, навідуючись додому лише за грішми. Пробувала було Ганна поскаржитись йому на батька, та він таким холодно байдужим поглядом глянув на неї, що серце в Ганни зайшлося з образи.

Ходила до матері. Жалілася. Батько завжди виходив, як винуватий, з хати.

— Мамо! Я покину його, я знову прийду до вас.

У матері ще рясніш котилися сльози по сухих впадих щоках. О, вона розуміла свою дочку!

— Не можна, доню. Потерпи... терлячих і бог любить. Може, пройде у нього це. Заживете знову спокійно. А йти... Що люди скажуть?.. Не можна, доню, не можна.

Що люди скажуть? Скількох губив страх перед оцим «що люди скажуть»?

І дочка корилася. Тільки й рвалося у неї з душі тужливе:

— Ой, мамо!

Може й навчилася б Ганна терпіти, як терпить худоба, може й розучилася б вона плакати і ображатись, та ввійшла в її життя людина, яка зберегла в ній людину, і не тільки зберегла, а й укріпила.

Він прийшов найматись на початку літа.

Пес Жук, великий вовкодав, зірвався з цепу і кинувся до незнайомого.

Ганна ненароком виглянула у вікно і застигла з переляку. Жук летів на чоловіка, вишкіривши зуби. Той зробив крок назад і зблід. В руках у нього не було нічого. Ще мить — і Жук стрибнув йому на груди. Незнайомець блискавично пригнувся до землі і схопив пса за задні ноги. Пес майнув у повітрі, роздалося пронизливе скавчання, глухий удар, і через хвилину Жук вже лежав на землі з розваленим черепом.

Старий Франчук вилетів з дому і, бризкаючи в усі сторони слиною, став лаятись.

— Тихше, хазяїн, — глухим голосом сказав незнайомець і покочувався до ганку. — Собака другий буде. Діло до тебе є.

— Щоб тобі руки покорчило! — не вгамовувався Франчук.

Незнайомець повернувся до нього спиною і попрямував до виходу. Тоді старий схаменувся.

— Стій! Що за діло? Незнайомець не вертав.

— Та стій же, чорт! — зашкунтильгав навздогін хазяїн. — Чого прийшов?

— Найматись, — зупинився чоловік.

— А що ти можеш робити? — Та що завгодно. Можу і в кузні, і по-тедлярському, і в полі.

Хазяїн задоволено крякнув.

— Гаразд. Давай.

— А платня яка? — Та що ми не домовимось, чи що? Свої люди, — поплескав по плечі чоловіка Франчук. — Ходімо, у нас обід якраз.

Увійшли у дім. Хазяїн підморгнув Ганні. Це означало: давай горілки, зараз ми цього голубчика обкрутимо. Не одного робітника так обкручував старий Франчук. Ганна принесла горілки. Поставила на стіл. З-під брів зиркнула на незнайомця. Густі широкі брови, прямиї з горбинкою ніс, засмагли щоки різко окреслені вилиці... Щось сильне владне світилося в очах. І водночас припухлі, як у дітей, губи. Чоловік довірливо посміхнувся Ганні.

— Сідай, молодиче.

Франчук насупився. Він не звик, щоб в його господі розпоряджалися робітники.

Та Ганна сіла. Вловивши хвилинку, коли Франчук відвернувся, шепнула:

— Не пийте. Домовтесь про платню.

(Далі буде).

В. о. редактора
В. В. ФАЩЕНКО.